

„Be žmogaus technika nieko verta, nes protingai dirba ne įrenginiai, o juos sukūrę žmonės“, – įsitikinęs dr. Vytautas Jokužis, vadovaujantis įmonių grupei „Elinta“, kuri kuria pramoninius robotus, dirbtinio intelekto bei kompiuterinės regos sistemas, 3D technologijas, elektromobilių sistemas ir įkrovimo stotelės, matavimo prietaisus, elektrinių dviračių pavaras. Vadovo teigimu, dirbant su aukštosiomis technologijomis, svarbiausias elementas yra žmogus ir jo kūrybiškumas.

V. Jokužis sako, kad kūrybiškumas inžinerijoje yra svarbi savybė, kurios reikšmė itin išryškėja, kuomet imamasi kurti naujus, originalius produktus, kuriems paruoštų sprendimų tiesiog nėra. O būtent tokių produktų gamyba ir yra jo vadovaujamos įmonių grupės varomoji jėga.

„Jeigu kas galvoja, kad štai esu kūrybiškas ir dabar vienas du sukuriu naują produktą, tai jis klysta. Taip niekada nėra buvę. Jeigu viskas vyktų taisyklingai, tai, judėdamas nuo idėjos, turėtum išbandyti principus, paskui padaryti maketą, po jo – prototipą, o galiausiai paleisti bandomąją gamybą. Tačiau mums nėra taip pavykę.

Dažniausiai būna taip: sugalvoji idėją, sukuri maketą, padarai prototipą ir tada viską išmeti, nes supranti, kad viską nuo pradžių reikėjo daryti visai kitaip“, – pasakoja V. Jokužis.

Kūrybiškumas, tikėjimas ir atkaklumas

Naujo produkto kūryba – ilgas ir sudėtingas procesas. Tai iliustruoja ir žinomiausio „Elintos“ produkto – elektrinės dviračio pavaros „Rubbee“ istorija. Šis įrenginys kiekvieną standartinį dviratį greitai paverčia elektriniu.

„Jo masinę gamybą ruošiamės pradėti metų pabaigoje, tačiau tai yra jau 18 versija. Bandomoji gamyba buvo pradėta nuo 13 varianto, tad iki tol reikėjo bent 12 versijų, kurios neveikė kaip reikia ar buvo netinkamos.

Tad mūsų srityje kūrybiškumas turi lygia greta eiti su atkakliu darbu ir tikėjimu idėja. Naujas gaminys be šių trijų komponentų neatsiranda“, – įsitikinęs vadovas. Anot jo, kuriant naujus gaminius dažnai galioja taisyklė – kuo arčiau projekto pabaiga, tuo aiškiau, kad viską reikėjo daryti kitaip.

Tačiau kūrybiškumas ir atkaklumas įmonę iš pasyvios užsakymų vykdytojos paverčia į aktyvią, savo produkciją kuriančią bendrovę, o tokia veikla kuria didelę pridėtinę vertę. Prisitraukti kūrybingų universiteto žmonių bendradarbiavimą, vystyti savo produktus bei skleisti žinias apie juos, bendrovei padeda bendradarbiavimas su Lietuvos verslo paramos

agentūra (LVPA).

Sunki padėtis - kūrybiškumo variklis

Anot pašnekovo, kūrybiškos idėjos į įmonę atkeliauja įvairiais būdais – svarbiausia atsirinkti tinkamą. Štai, pavyzdžiui, posūkis link 3D vaizdų technologijų įvyko tuomet, kai bankrutavo pagrindinis užsakovas – Panevėžio „Ekranas“.

Bankrutavus „Ekranui“ nebuvo aišku, ką daryti su esamu technologiniu įdirbiu. Ir tuomet nuspręsta pasukti link 3D technologijų. Dabar „Elinta“ yra sukūrusi įrangą, kuri nuskenuoja žmogaus pėdą, o pagal gautus duomenis 3D spausdintuvas atspausdina idealiai tinkančią avalynę.

Nors tai skamba kaip ateities technologijos, jas jau dabar naudoja įvairių šalių ortopedai ir sportinės avalynės gamintojai. Pavyzdžiui, visos 32 JAV Nacionalinės futbolo lygos komandos naudojasi lietuvių sukurtais skeneriais. Tiesa, teks luktelėti, kol tokios technologijos taps mūsų kasdiena, nes į priekį pažengti dar turi tiek avalynės modeliavimas, tiek 3D avalynės spausdintuvai.

Žmonių nenusipirksi

Vis dėlto, svarbiausi – ne produktai, o juos kuriantys žmonės. „Esame priklausomi nuo žmonių, kurie dalyvauja kūrybiniame procese. Todėl mums labai svarbu žmonės ir jų įtraukimas. Elektroniką galima ir nusipirkti, o žmonių nusipirkti neišeina – jie neparduodami.

Žinoma, gali nusipirkti žmogaus darbo valandas, jo sėdėjimą darbo vietoje, bet kūrybiškumo nusipirkti neišeina. Jį reikia išsikvoti ir užsitarnauti“, – tvirtina V. Jokužis.

Kurdama savo išskirtinius produktus, „Elinta“ pasinaudojo Lietuvos verslo paramos agentūros teikiama pagalba bei konsultacijomis verslui.

LVPA įgyvendina Lietuvos ūkio plėtrai ir jo tarptautiniam konkurencingumui didinti skirtas nacionalines strategijas ir programas, kryptingai padeda investuoti paramą verslui, moksliniams tyrimams ir eksperimentinei plėtrai, energetikai, administruoja Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir valstybės biudžeto lėšas, užtikrina informacijos apie reikalavimus ir ES paramos paskirstymą sklaidą.

